

A Berzsenyi Dániel Könyvtár 2025. évi munkaterve

(9700 Szombathely, Dr. Antall József tér 1.)

(Dr. Baráthné Molnár Mónika)

2025. február 20.

TARTALOM

1. Rövid összefoglaló	2
2. Stratégiai célok végrehajtása	3
<i>Az intézményi stratégia tervezett kulcsfontosságú elemei - Környezettudatos szemléletformálás ...</i>	<i>4</i>
3. Szervezet	5
4. Infrastruktúra	6
5. Gyűjteményi információk.....	6
6. Szolgáltatások (változások, trendek).....	8
7. Minőségirányítás.....	13
8. Tudományos kutatás és kiadványok.....	13
9. Partnerségi együttműködések	14
10. PR/marketing/kommunikáció eredményei.....	15
11. A vármegyei hatókörű városi könyvtár a vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló	15
12. Könyvtárhasználati tendenciák	18

1. RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

a. várható eredmények

A 2025-ös évben a Könyvtári Kihívás pályázatban szereplő mutatószámokat növelve szeretnénk a könyvtárat működtetni.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium 2024-ben versenyfelhívást tett közzé Könyvtári Kihívás címmel. A pályázat célja, hogy a nyilvános könyvtárak innovatív módszerekkel népszerűsítsék az olvasást, növeljék látogatószámukat és a kölcsönzések számát. A program kiemelten fókuszál a könyvtárak közösségi szerepére, és az intézmények saját múltbéli teljesítményéhez viszonyítva méri a fejlődésüket. A 2024-ben meghirdetett verseny a tárgyévi és a 2023. évi statisztikai adatok összehasonlítására támaszkodik, a legnagyobb olvasóközönség-növekedés, a legnagyobb kölcsönzésnővekedés, a legnagyobb látogatószám-növekedés a könyvtári programok tekintetében és a legnagyobb gyermekolvasószám-növekedés mutatók növelését tűzve ki célul. A Könyvtári Kihívás kiemelt célcsoportjai a gyermekek és a fiatalok, valamint az anyaországon kívüli, Kárpát-medencei magyarok. <https://kultura.hu/konyvtarikihivas/>

b. tervezett tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

E-könyv és hangoskönyv platform elindítása

A cloudLibrary™ kiemeli a könyvtárat az elektronikus- és hangoskönyvek innovatív szolgáltatásának biztosításával, egyben jogszerű megoldást kínál azok kölcsönzésére, amely eddig problémás területnek számított Magyarországon. Használatával a könyvtár csökkentheti az állománygyarapításra fordított költségeket, enyhítheti raktározási nehézségeit és modern, 21. századi olvasási élményt lesz képes nyújtani az olvasók számára. Egyedülálló, kimondottan könyvtárak számára kitalált megoldás, amely bővíti a felhasználók körét, új tartalmakat szolgáltat, népszerűsíti a könyvtári eseményeket és programokat, valamint interaktív módon vonja be az olvasókat a gyűjtemény dinamikus, valódi igényeken alapuló fejlesztésébe és az intézmény mindennapi életébe.

MEK+ szolgáltatás népszerűsítése

A MNM KK Országos Széchényi Könyvtár új szolgáltatása, amelyet a Berzsényi Dániel Könyvtár is igénybe vesz, a nem közkincs jellegű művek helyben, ingyenesen, zárt láncon történő olvasását teszi lehetővé. A MEK+-t 12.000 könyvvel, közel 3.000.000 oldallal indította útnak az OSZK, de hamarosan több mint 30.000 könyvvel gazdagodik a kínálat, így módon biztosítva az ország valamennyi könyvtára számára a teljes digitalizált köteleespéldánysorhoz és az OSZK kutatói anyagaihoz való hozzáférést. Az alkalmazás telepítése távolról történik, a szolgáltatási szerződést aláírtuk.

2. STRATÉGIAI CÉLOK VÉGREHAJTÁSA

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Könyvtárunk gyűjteményével, szolgáltatásainak akadálymentes hozzáféréseinek biztosításával, rendezvényeivel támogatja a város és a vármegye területén az élethosszig tartó tanulás, az önművelés, a személyiségépítés és rekreáció minden állampolgárra kiterjedő alkotmányos jogát, továbbá az olvasásképeség, a digitális írástudás fejlesztését.

Ennek érdekében tervezzük meg a 2025. évi gyűjteményfejlesztési és rendezvényszervezési tevékenységünket. Törekszünk a minőségi információ szolgáltatására, ismeretterjesztő és az olvasás iránti érdeklődést fejlesztő programok szervezésére.

A szabadidő kulturált eltöltéséhez, közösségek kialakításához hozzájárul könyvtárunk gazdag rendezvényszervező tevékenysége. Létrehoztunk és támogatunk az intézmény falai között kisközösségeket:

- heti rendszerességgel gyógytorna klubot aktív látogatottsággal,
- a fiókkönyvtárainkban gyermekjoga, kézműves és meseterápiás foglalkozások szervezésével,
- szombathelyi civil szervezetekkel közös rendezvényeket tervezünk.

A közösségi innováció részeként a megye és a város történetének megismerését és hagyományainak ápolását támogató kutatásokat és programok létrehozását segítjük, ill. kiállításokat szervezünk; helytörténeti témákat és eseményeket bemutató írásokat teszünk közzé portáljainkon és a médiában. Ezek a programok és publikációk élvezik a helyben élő

lokálpatrióták támogatását, a Facebookon szerveződött közösség rendszeres találkozója és ismereteik megosztása hozzájárul a településen élők közösségi szemléletének kialakításához.

A könyvtár társadalmi szerepvállalásának erősítése stratégia célkitűzése a könyvtárnak, ehhez kötődő specifikus cél a könyvtár részvétele a határon túli magyarság információs, kulturális ellátásában, segítség a szórványban élő magyar közösségeknek kulturális örökségének megtartásában. A rábavidéki mozgókönyvtár támogatására fordítjuk a pályázati forrást 2025-ben is.

Az intézményi stratégia tervezett kulcsfontosságú elemei - Környezettudatos szemléletformálás

Kapcsolódás a vármegye és a város stratégiáihoz:

→ Vas megye területfejlesztési programja, 2021-2030

→ Szombathely Megyei Jogú Város fenntartható városfejlesztési stratégia, 2021-2027

Kapcsolódási pontok:

- lakossági szemléletformáló akciók szervezése (környezetvédelem),
- fenntartható környezet- és tájhasználat

Terveink között szerepel a Könyvtári Minőség Díjért pályázat benyújtása, amely díjat két innováció bemutatásával, hatékonyságának bizonyításával lehet kiérdemelni.

Kámoni fiókkönyvtár – „ökokönyvtár”, „zöldkönyvtár”

2019-ben a kámoni fiókkönyvtár épületének átadásával új feladatként a tervezett ökokönyvtári működés elindítását terveztük el. Ehhez kapcsolatok kiépítésén dolgozunk intézményekkel, civil szervezetekkel.

2025-ben ötödik alkalommal valósul meg a Nyugat-magyarországi Élménypedagógiai Konferencia és Szakmai Műhely névre hallgató rendezvény a Pedagógia Plusz, az Élet-Labor, az ELTE Savaria Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ, és a SOE ERTI Kámoni Arborétum Ökoturisztikai Látogatóközpont, valamint a Szombathelyi Erdészet Kámoni Arborétum

összefogásával. 2025-ben a BDK Kámoni fiókkönyvtára másodjára lesz egyik helyszíne az eseménynek.

b. a pályázati tevékenység a stratégiai célok teljesülése érdekében

Támogatási forrás igénybevételével tervezzük 2025-ben az Életünk folyóirat kiadását, az Országos Könyvtári Napok programsorozat szervezését, a muraszombati bibliobusz támogatását.

3. SZERVEZET

a. kompetenciafejlesztés (az 1997. évi CXL. törvény 94. § (5a) pontja és a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

2025-re vonatkozó képzési tervünk:

Az OSZK által meghirdetett szakmai képzési és könyvtári továbbképzési programjára építve tervezzük.

Tudásátadás, -megosztás:

2025. június 25-én babaolvasó konferencia szervezését vállaltuk az Informatikai és Könyvtári Szövetséggel (IKSZ) együttműködésben a vármegyei hatókörű városi könyvtárak gyermekkönyvtárosai számára. A "Családbarát szolgáltatások a könyvtárakban - Babaolvasó szakmai nap" című program egyike az IKSZ NKA Országos Könyvtári Napok pályázat kiegészítő programjainak. Tervezett program:

2025. június 25.

BABAOLVASÓ KONFERENCIA

9:30 – 10:30 Regisztráció
Lehetőség a gyermekkönyvtár megtekintésére, Marék Veronika kiállítás megnézésére

10:30 – 10:50 Köszöntők

10:50 – 11:10 Saját gyakorlat bemutatása | BDK Gyermekkönyvtár

11:10 – 11:30 Köszegi gyakorlat bemutatása | Kissné Rentkó Zsuzsanna

11:30 – 12:00 A mese és a mesélés szerepe a családban és az intézményes nevelésben | Kerekes Valéria

13:00 – 13:20 Szombathelyi Benczúr Gyula Utcai Óvoda – különös figyelmet fordítanak az olvasóvá nevelésre, a könyvtárhasználat ösztönzésére | Iker Gabriella igazgató

13:20 – 13:50 Mórítz Márta gyermekpszichológus, meseterapeuta

13:50 – 14:10 Endrédi Bea óvodapedagógus (Szűrűsapó Óvoda), Alkotó-fejlesztő Metamorphosis Meseterapeuta, kicsinyeknek könyvtári környezetben vezet foglalkozásokat (Bicske, babákkal kapcsolatos tapasztalatai, amit megosztana)

14:30 – 15:30 Mesebolt Bábszínház – babaelőadásaiokról, Papírvárás előadásuk 1-4 éves korosztálynak + a partneri együttműködésről

4. INFRASTRUKTÚRA

- a. fizikai terek, infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

Lényeges fejlesztést nem tervezünk. Az érdekeltségnövelő támogatás terhére a legszükségesebb gépcseréket és beszerzéseket hajtjuk végre.

- b. egyéb infrastruktúra

Energiahatékonyságot szolgáló villanszerelési munkákat tervezünk, a világítótestek LED-esre cserélését folytatjuk.

5. GYŰJTEMÉNYI INFORMÁCIÓK

- a. gyűjteményelhelyezés, gyűjteményfejlesztés és -feltárás

Központi könyvtár:

A gyarapításra fordított összegből 2025-ben kb. 10 000 egységnyi gyarapodást tervezünk. Az év során a központi könyvtár és a fiókkönyvtárak gyűjteményéből közel ennyi dokumentumegység kivonását tervezzük.

A szombathelyi térség részére történő feldolgozás 2025-ben tervezetten (6500 egység dokumentum):

KSZR: 6000 db

Kisebbségi ellátórendszer: 200 db

Városkörnyék: 300 db

Nemzetiségi dokumentumbeszerzés:

A 2025-re tervezett gyarapodás (300 kötet), illetve kivonás mértéke (250 kötet) közel azonos szintű, ezért lényeges növekményt az állománymérlegben nem tervezünk.

Állománygyarapításunk forrása horvát és német nyelvterületen az OIK közvetítésével felhasználható állami támogatás, illetve az ellátandó települések KSZR érintettsége miatt a kistelepülések könyvtári ellátását szolgáló kiegészítő állami támogatásból dokumentumvásárlásra szánt összeg meghatározott része. A muraszombati Területi és Tanulmányi Könyvtárral együttműködésben végezzük a muravidéki magyar lakosság könyvellátását. E célra terveink szerint 300 000 Ft-ot fordítunk.

b. állományvédelem

- Kötészeti műhelyünk kb. 2000 kötet tervezett kötésével állományvédelmi célokat szolgál.
- Kb. 30ezer kölcsönözhető dokumentumba helyezünk el 2025-ben RFID chipet, tervezetten a Savariaensia helyismereti gyűjteményében található, Vas megyei vonatkozású dokumentumokat.
- Digitalizálási tervünk alapján hozzáférhetővé teszünk a Vasi Digitális Könyvtárban a kutatók érdeklődésére számot tartó, de az intenzív használat miatt erősen megrongálódott könyveket és folyóiratokat. Az online elérhetővé tétellel ezen dokumentumok állagvédelme teljeskörűen megvalósulhat.

c. digitalizálás

Hozzáférhetővé tettük a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS) könyvtári digitalizálási pályázatának keretében digitalizált dokumentumokat.

Folytatjuk a helyismereti gyűjteményben található plakátok és aprónyomtatványok digitalizálását. Gyűjteményünk legrégebbi darabjai az 1800-as évek végéről, az 1900-as évek elejéről származnak, így állományvédelmi szempontból is rendkívül fontos a digitalizálásuk. Az ezen időhatár után keletkezett nyomtatványok válogatásánál arra törekszünk, hogy a vármegye valamennyi települése képviselve legyen, ha rendelkezik releváns dokumentummal. A kiválasztásnál elsődleges szempont az információs érték és az igényes képi megformálás.

Közzétesszük:

- az intézményekhez, cégekhez, testületekhez kötődő, nagy eseményekre szóló meghívókat,
- évfordulós apró- és kisnyomtatványokat,
- avatásokról szóló anyagokat,
- nemzetközi kapcsolatok dokumentumait,

- a vasi flórát és faunát, tájféldrajzot bemutató nyomtatványokat,
- az épített környezet dokumentumait,
- biográfiailag értékes tartalmú hordozókat,
- természeti katasztrófák és különösen jelentős társadalmi események apró- és kisnyomtatványait.

6. SZOLGÁLTATÁSOK (VÁLTOZÁSOK, TRENDEK)

- a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások

Gyermekek:

- A szombathelyi Berzsényi Dániel Könyvtár országos képregényalkotó pályázatot hirdet a 12–25 éves korosztály számára. A
- A Berzsényi Dániel Könyvtár 2025-ben 11. alkalommal csatlakozik a Nemzetközi Könyvajándék Naphoz, csoportos könyvajándékozással és közös meséléssel.
- Internet Fiesta
- Író-olvasó találkozókat szervezünk gyermekeknek.
- A Népmese napján mesemondó érkezik gyermekkönyvtárunkba.
- A Methamorphoses Meseterápiás Egyesület Mesék az élethez programja 2025-ben hatodszor kerül megszervezésre.
- Kitelepülések: Savaria Történelmi Karnevál, Hang-Tér-Kép
- A tudomány napja - ismerkedés a robotvilággal - foglalkozás óvodai és iskolai csoportoknak (több alkalom a jelentkezések függvényében)
- Adventi hétvégék a gyermekkönyvtárban I-III.

Nyugdíjasok:

- Rendszeresen tartunk helytörténeti, filmtörténeti előadásokat a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat idősek klubjaiban és fogadjuk az innen érkező csoportokat.
- A Magyar Telekom Netrevalók generációs programjának részeként időseknek számítógép-internet-okostelefon foglalkozást szervezünk középiskolás diákok bevonásával.

Zenét kedvelők:

- Folytatjuk Horváth Imre karnagy Ezt látni és hallani kell! című komolyzenei előadássorozatot. A programhoz rendszeresen készítünk válogatást Médiatár és nyelvi részlegünk kölcsönözhető dokumentumaiból.
- A Zeneműtári találkozások című programsorozatunkat 2025-ben is szervezzük.

- 2025-ben általános iskolásoknak meghirdetjük „klasszikus zenemesék” foglalkozásunkat, szimfonikus zeneműveket mutatunk be – Péter és a farkas, Diótörő, Az állatok farsangja – játékos formában.

Nemzetiségek:

Az év folyamán kétszer fogadjuk a Goethe Intézet vándorkiállításait. Februárban Kompletta Kafka - Egy képregényes életrajz címmel Franz Kafka író életét mutatjuk be Nicolas Mahler Bécsben élő és dolgozó képregény rajzoló, illetve illusztrátor karikatúrái segítségével, márciusban A Berlin – a tudós nők fővárosa tárlat olyan nőknek állít emléket, akik Németország fővárosában alkottak, kutattak, és változást hoztak a világba. Októberben az alsóöri UMIZ-zal (Magyar Média- és Információs Központ) együttműködve szervezünk programot.

b. helyben elérhető szolgáltatások

Hagyományos könyvtári szolgáltatásaink közül változatlanul a dokumentumok kölcsönzése a legnépszerűbb, amely a könyvek mellett időszaki kiadványokra, egyéb adathordozókra is kiterjed. Könyvtárunkban a helybenhasználat elsősorban a nyomtatott dokumentumok – könyvek, folyóiratok – olvasására, fénymásolására, szkennelésére, a hangzó dokumentumok meghallgatására, a könyvtárban elérhető adatbázisok használatára irányul. A látogatói érdeklődés folyamatos fenntartása érdekében a helyben elérhető szolgáltatások gondozása ugyanolyan hangsúlyos számunkra, mint a távolról elérhető szolgáltatások fejlesztése.

c. távolról elérhető szolgáltatások

A könyvtár 2020-ban váltott integrált rendszert: az OLIB adatbázist felváltotta a SZIKLA. Terveink között szerepel, hogy az új rendszer informatikai lehetőségeit kihasználva hírlevélküldő szolgáltatást indítunk, amelynek segítségével olvasóink tájékozódhatnak programjainkról, a könyvtárral kapcsolatos eseményekről, újdonságainkról. Tovább népszerűsítjük a SZIKLA adatbázis olvasók által használt funkcióit (előjegyzés, foglalás, gyarapítási javaslat), bővítjük ezek használói körét. Folyamatosan építjük a Vasi Digitális Könyvtár helyismereti adatbázist. Mivel az előző adatbázis különböző típusú dokumentumainak integrálása sikeresen megtörtént, szükségessé vált a sűgő menüpont aktualizálása.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

Országos rendezvények

2025-ben is csatlakozunk az országos programokhoz: a Nemzetközi Könyvajándék Naphoz, az Internet Fiestához, a Roma kultúra napjához, valamint az Európai hulladékcsökkentési héthez.

Az Ünnepi Könyvhétre és az Országos Könyvtári Napokra író-olvasó találkozókat és kötetbemutatókat is szervezünk. Vendégünk lesz Nádasdy Ádám nyelvész, költő, műfordító, esszéista és Nyáry Krisztián kommunikációs szakember, könyvkiadó, író, irodalomtörténész. A könyvhét keretében kiállítást nyitunk a 15 éve elhunyt Vértesi Péter festőművész alkotásaiból, valamint Indiában készült fényképekből láthatnak összeállítást az érdeklődők.

Évfordulós rendezvények

A magyar széppróza napja alkalmából a 200 éve született Jókai Mór íróra emlékezünk. (A Magyar Országgyűlés a 2025-ös évet Jókai-émlékvének nyilvánította.)

A magyar költészet napja kapcsán a 125 éve született Szabó Lőrinc költő, műfordító életét, pályáját mutatjuk be kamarakiállítás keretében, valamint a Petőfi, a légtornász irodalmi esten vehetnek részt az érdeklődők. Linka Ágnes forgatókönyvíró, producer írta a **Petőfi évforduló**ra a darabot, amelyben versek köré épített élettörténetek elevenednek meg.

2025. májusban Holdosi József vépi születésű íróra emlékezünk felolvasóesttel halálának 20. évfordulója kapcsán.

További évfordulók, amelyről az intézmény az év folyamán kiemelésekkel, ajánlókcal emlékezik meg:

- 90 éve született Bertha Bulcsu (1935-1997) író
- 90 éve született Ferdinandy György (1935-2024) emigráns író
- 100 éve született Nagy László (1925-1978) költő, műfordító, grafikus
- 100 éve született Németh G. Béla (1925-2008) irodalomtörténész, művelődéstörténész
- 120 éve született József Attila (1905-1937) költő
- 120 éve született Rejtő Jenő (1905-1943) író, humorista
- 125 éve született Fekete István (1900-1970) író
- 125 éve született Márai Sándor (1900-1989) író, költő
- 50 éve hunyt el Németh László (1901-1975) író, esszéíró

Évfordulós kiállítás

Februárban Iparos emlékek a múltból címmel nyílik kamarakiállítás, mellyel a 140 éve alakult Szombathelyi Ipartestületre emlékezünk. Szintén ebben a hónapban dr. Nemes József

egyetemi docens tart előadást az egy éve elhunyt, helyi születésű Pavlics Ferencről, a holdjáró jármű (Lunar Rover Vehicle) főkonstruktoráról.

Online tartalmak

Folytatjuk a Helytörténet a javából címmel indított online sorozatunkat, amelyben megyei és várostörténeti érdekességekre hívjuk fel a figyelmet. Néhány szócikk bővített változatát a Vasi Digitális Könyvtár adatbázisunkban közzéteszük. Gazdag Erzsivel készült „képzelt interjúval” bővítjük az online lexikont. További kvízeket készítünk – a helyismereti gyűjteményre építve – Vas vármegyei évfordulók kapcsán.

Író-olvasó találkozók

Az év folyamán számtalan szépirodalmi és szakkönyv bemutatójának adunk helyet. Vendégeink lesznek Németh Péter, dr. Merő Béla, Rozán Eszter, Toldi Éva.

Klubok, programsorozatok

2025-ben is várjuk a lokálpatrióta érdeklődőket a könyvtár helytörténeti klubjába. Havi rendszerességgel szervezzük az olvasókört és a Történetvilágok asztaltársaságot.

Kiállítások

Februárban Torjay Valter festőművész, művészettörténész magángyűjteményéből nyílik fotótörténeti kiállítás. A könyvtár együttműködésével nyílik kiállítás 2025. február 20-án a Szombathelyi Képtárban 20. századi képzőművészet Vas vármegyében címmel.

Májusban Marék Veronikára emlékezünk kamarakiállítás keretében. Októberben – az Országos Könyvtári Napok keretében – kismesterségek relikviáiból nyílik tárlat, melyhez kerekasztal-beszélgetést szervezünk „még működő” mesterek részvételével. Novemberben a Vasvári Békeház Képzőművészeti Gyűjteményének hagyományos, éves tárlata érkezik,

decemberben a Kőszegi Művészeti Egyesület tagjainak munkáiból lesz válogatás. Szintén decemberben az akvarell és a fotóművészet találkozásának lehetnek tanúi látogatónk Kiss Katalin és Fehér Zoltán kiállításán.

Az év során helyet adunk helyi és nem Vas megyei képzőművészek bemutatkozásának.

A könyvtár gondozásába került a Halmay Zoltán Olimpiai Hagyományörző Egyesület sporttal, sporttörténettel kapcsolatos könyvgyűjteménye, a Kárándy József Sportkönyvtár. Állománymenedzsment cézzal az idei évben is szervezünk tematikus tárlatot a különgyűjtemény dokumentumaiból.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

A honlapunk folyamatos alakításával célunk a könyvtárhasználat iránti érdeklődés felkeltése, ennek érdekében:

- szűrt kereséseket helyezünk el a honlapon beágyazott link formájában
- figyelemfelkeltő tartalmak közzétételére törekszünk az online felületeinken.

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

A Berzsenyi könyvtár 2025-ben is a kulturális törvény előírásai alapján végzi vármegyei területi ellátó tevékenységét, különös figyelmet fordítva a folyamatos együttműködésre, és a segítségnyújtásra.

Nemzetiségi könyvtári ellátás:

Gondoskodunk a nemzetiségi könyvellátás részére beszerzett dokumentumok lelőhely-, egyedi és csoportos leltárkönyvi nyilvántartásáról, az új dokumentumok érintett települések közti elosztásáról és kiszállításáról, koordináljuk a muraszombati csereanyag kiszállítását.

Nemzetiségi településeinkre anyanyelvi kultúra ápolását segítő könyvtári rendezvények szervezését tervezzük:

Település	Program	Alkalom	Nyelvterület	Létszám (fő)
Felsőcsatár	Háromnyelvű kötetbemutató Katharina Dowassal	1	horvát, német	30
Felsőszölnök	Szlovén nyelvű hagyományörző könyvtári mesefoglalkozás kézműveskedéssel	1	szlovén	25
Horvátzsidány	Háromnyelvű kötetbemutató Katharina Dowassal	1	horvát, német	45

Kétvölgy	Író-olvasó találkozó	1	szlovén	10
Kiszsídány	Német nyelvű Ringató foglalkozás	1	német	10
Narda	Háromnyelvű kötetbemutató Katharina Dowassal	1	horvát, német	50
Ólmod	Horvát nyelvű könyvtári mesefoglalkozás kézműveskedéssel	1	horvát	20
Peresznye	Háromnyelvű kötetbemutató Katharina Dowassal	1	horvát, német	30
Szentpéterfa	Háromnyelvű kötetbemutató Katharina Dowassal	1	horvát, német	50
Vaskeresztes	Háromnyelvű kötetbemutató Katharina Dowassal	1	horvát, német	30
Összesen:		10		300

7. MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS

a. használói elégedettségmérés

2025-ben is élünk a lehetőséggel.

b. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése (a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 66. § j) pontja alapján)

A Berzsenyi könyvtár koordinációs támogatásával nem zajlik könyvtári minősítés előkészítése 2025-ben.

2025. évi minőségcéljaink:

1. Könyvtári Minőség Díj pályázat benyújtása 2025-ben (kétéves minőségcél)
2. Könyvtári évkönyv elkészítése (kétéves minőségcél)

Az ISO Minőségirányítási Rendszerünkben 2025-ben tervezett feladatok:

- belső audit lebonyolítása
- vezetőségi átvizsgálás
- NQA irányítási rendszerek felülvizsgálati auditja (EMT Első Magyar Tanúsító Zrt.)

8. TUDOMÁNYOS KUTATÁS ÉS KIADVÁNYOK

Kiadóként 2025-ben is megjelentetjük az Életünk című folyóiratot, 4 számmal.

Tervezzük újabb könyvtári évkönyv megjelentetését.

Ajánló bibliográfiát állítunk össze az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny témáihoz.

Munkatársunk a Vasi Honismereti és Helytörténeti Közlemények szerkesztőbizottságának tagjaként részt vesz a lap Krónika rovatának szerkesztésében.

Helyismereti kutatással, anyaggyűjtéssel, irodalomkutatással, bibliográfia készítésével segítjük a velünk együttműködő társintézmények és civil szervezetek kiadványainak megjelenését.

2024-ben megkereste könyvtárunkat az Országos Széchényi Könyvtár. A megkeresés tartalma egy felhívás volt, amely a Besztercebányai Állami Tudományos Könyvtártól érkezett. Ezen könyvtár pályázatot nyújtott be a Nemzetközi Visegrádi Alaphoz egy 2025 októberében megvalósuló konferenciához, amelyre a magyar nemzeti könyvtárat is felkérték résztvevő partnerként. A szeminárium témája a következő lesz: Befogadás – Alkalmazkodás – Hátrányos helyzetű látogatóknak nyújtott szolgáltatások könyvtári környezetben : a V4 országok szakértőinek tapasztalatcseréje. A Berzsenyi Dániel Könyvtár elfogadta a lehetőséget, hogy ezen témájú jó gyakorlatait bemutassa 2025. októberben. Továbbá tanulmányt jelentethet meg a BDK a konferencia tervezett kötetében, valamint a Könyvtári Figyelő és a TMT utódlapjának szánt új folyóiratban, a CELISR-ben (Közép-európai Könyvtár- és Információtudományi Szemle).

9. PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Könyvtári együttműködés

Továbbra is ápoljuk kapcsolatainkat a hazai és határon túli könyvtárakkal, elsősorban könyv- és folyóiratcsere formájában, valamint részt veszünk a szakma érdekképviselői szerveinek (Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Informatikai és Könyvtári Szövetség Megyei Könyvtári Tagozata) munkájában.

Regionális könyvtári kapcsolat:

A győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Községi Térrel 2025-ben is készek vagyunk az együttműködésre.

Közművelődési együttműködés

2025-ben is szervezünk közös programokat a Szombathelyi Zsidó Hitközség és Bernstein Béla Kulturális Központtal, a Szombathelyi Szépítő Egyesülettel, a Vas Megyei Honismereti Egyesülettel és a H+ Média és Kulturális Egyesülettel. Együttműködő partnerünk Szombathely MJV Roma Nemzetiségi Önkormányzata.

Közművelődési tevékenység szociális szolgáltatást végző intézményeknél

- Szociális Szolgáltató Központ (Pozsony u.) - 2 havonta cserélünk olvasnivalót
- Szakosított Szociális Intézet (Gagarin út) - 3 havonta
- Szombathelyi Evangélikus Diakoniai Központ – Johanneum - 3 havonta
- Holnap Háza - havonta

További kapcsolatok:

Síketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ) Vas Megyei Szervezete;

Látássérültek Vas Megyei Szervezete.

Közzoktatási együttműködés

2025-ben is tervezünk könyvtári és várostörténeti foglalkozásokat általános és középiskolás csoportoknak.

A könyvtár szakmailag közreműködik a **Rum-Kastély EGYMI** diákjaival, bemutatkozási lehetőséget adunk az értelmileg akadályozott gyermekeknek, fiataloknak, hogy filmjeiket bemutassák az általunk szervezett eseményeken. Idén is sor kerül a könyvtár és a **Magyar Speciális Mozgókép Egyesület közös esélyegyenlőségi rendezvényére**, amelyen az érdeklődők válogatást láthatnak a fogyatékkal élő és pszichiátriai beteg alkotók által készített és róluk készült mozgóképekből.

10. PR/MARKETING/KOMMUNIKÁCIÓ EREDMÉNYEI

A könyvtár korrekt kapcsolatot ápol a helyi média (nyomtatott és elektronikus sajtó, helyi televízió, rádiók, online oldalak) képviselőivel. A kiépített együttműködések 2025-ben is tovább ápoljuk. Pontos és naprakész tájékoztatásuk érdekében elektronikus levélben, sajtóközlemény formájában folyamatosan informáljuk őket a könyvtári programokról, szolgáltatásainkról, az intézménnyel kapcsolatos újdonságokról. A könyvtár közösségi felületein (honlap, Facebook, Instagram) és egyéb fórumokon (pl. Hová menjek Szombathelyen) folyamatosan helyezzük ki újdonságainkat. Programjainkról, szolgáltatásainkról szórólapokat, plakátokat helyezünk ki az intézményben. Nagyobb városi programokon (Savaria Történelmi Karnevál, Hang-Tér-Kép, Utcaművészeti Fesztivál) rendszeresen kitelepülünk.

Köremail és hírlevél formájában tájékoztatjuk látogatóinkat, olvasóinkat, valamint a velünk együttműködésben működő civil szervezetek (Vasi Múzeumbarát Egylet, Szombathelyi Szépítő Egyesület) online felületein is megjelenünk rendezvényeinkkel.

A H+ Média és Kulturális Egyesülettel évek óta szoros kapcsolatot ápolunk. Felületén is reklámozzuk programjainkat, valamint az egyesület rögzíti és honlapján visszanezhetővé teszi rendezvényeink egy részét. <https://www.hplusz.hu/tag/ezt-latni-es-hallani-kell/>

11. A VÁRMEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁR A VÁRMEGYE TERÜLETÉN MŰKÖDŐ TELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRAKAT ÉRINTŐ ÁLLAMI FELADATAIRÓL SZÓLÓ ÖSSZEFOGLALÓ

- a. a vármegyei kötelezpéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról,

A korábbi évek gyakorlatát követve a Vas vármegyében működő nyomdákkal rendszeres kapcsolatban állunk, a kötelespéldány-szolgáltatási tevékenységüket figyelemmel kísérjük, szükség esetén az elmaradt példányokat reklamáljuk, a beérkezett helyi nyomdatermékeket állományba vesszük és feltárjuk. Vas vármegyei archív könyvtárként nagy hangsúlyt fektetünk a helyismereti érdeklődésre számot tartó, de a könyvtárunk állományából hiányzó dokumentumok beszerzésére.

- b. a vármegye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról,

A Berzsényi Dániel Könyvtár az 1997. évi CXL. törvény 66. § szerint szervezi a vármegye területén működő könyvtárak együttműködését. 2025-ben megújítjuk a KSZR-ben szolgáltatásközvetítést végző városi könyvtárakkal (5 könyvtár) kötött Együttműködési Megállapodást.

Együttműködés pályázatokban

Az NKA pályázati kiírásának függvényében szervezzük és koordináljuk az októberi könyvtári hét térségi rendezvénysorozatát. Gondoskodunk a kapcsolódó pályázat szakmai beszámolójának határidőre történő elkészítéséről.

Szakmai értekezletek továbbképzések

A vármegye nyilvános települési könyvtáraival való szakmai kapcsolattartás érdekében évente legalább 2 alkalommal teljeskörű könyvtárigazgatói értekezletet szervezünk.

Szakmai tanácsadás, segítségnyújtás

Szakmai segítséget nyújtunk nyilvános könyvtárainknak a dokumentációjukban a szakértői vizsgálat során feltárt hiányosságok pótlásához, szabályzataik korszerűsítéséhez. Segítjük a nyilvános települési könyvtárak minőségbiztosítási rendszerének kidolgozását.

- c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2025-ben nyújtandó szolgáltatásokról,

Teljeskörű KSZR szolgáltatást biztosítunk az 1997. évi CXL. törvény 66. §, valamint a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet alapján – a központi költségvetés kistépülési könyvtári támogatás terhére.

A Vas vármegyei kulturális intézményrendszer szakmai-módszertani fejlesztését végezzük a KSZR keretében 203 településen, az ellátásba bevont öt városi könyvtárral együttműködve:

- Törekszünk a gazdaságos és változatos, a felhasználói igényekhez igazodó dokumentum-ellátásra, a kihelyezett gyűjtemények folyamatos gondozására, szolgáltató helyek közötti cseréjére.

- Szervezzük a korosztály független, előzetes igényfelmérésen alapuló, az esélyegyenlőséget javító közösségi, olvasást és könyvtárhasználatot népszerűsítő programokat.
- Előzetesen tervezett, nem akkreditált szakmai továbbképzésekkel kínálunk lehetőséget a helyi könyvtárosok tudásmegújítására, az alapvető könyvtárosi ismeretek elsajátítására.
- Kiszállásaink során helyszíni tanácsadással segítjük a községi könyvtárakban folyó munkát. A támogatási lehetőségek függvényében tanácsadással segítjük a szolgáltató helyek megújítását segítő pályázatok írását.

Koordináljuk a vármegye nyilvános könyvtárainak, könyvtári szolgáltató helyeinek és szakkönyvtárainak statisztikai adatszolgáltatását. Határidőre elvégezzük az adatsorok ellenőrzését, elektronikus rögzítését, véglegesítését.

Segítjük a nyilvános könyvtárak éves beszámolójának, munkatervének elkészítését, elvégezzük a szakmai ellenőrzést és gondoskodunk a Könyvtári Intézet felületére való feltöltésről.

d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzés és szakképzés végzéséről,

2025-ben is alapfokú könyvtárosi tanfolyamot szervezünk a szolgáltatóhelyeken feladatot ellátó új könyvtárosoknak.

e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Szakmai tanácsadással segítjük a csepregi Petőfi Sándor Művelődési – Sportház és Könyvtár szakmai terének megújítását.

f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos tervezett feladatokról

Folyóiratok közül a következő sajtótermékek digitalizálását tervezzük:

- a 2025-ös évben befejezzük a Vas megyei Lapok, Szentgotthárd és Vidéke és a Rábavidék c. folyóiratok szkennelt és OCR-ezett lapszámainak hozzáférhetővé tételét a VDK-ban (a lapok összes évfolyama elérhetővé válik)
- elkezdjük a Vasvármegye c. megyei napilap számainak szkennelését mikrofilmről, OCR-ezését és feldolgozását a SZIKLA és VDK adatbázisokban
- teljes szövegűen hozzáférhetővé tesszük a Vasszécsényi Múltidéző c. sajtótermék eddig megjelent lapszámainak

Köteteink közül az alábbiak digitalizálását és hozzáférhetővé tételét tervezzük:

Az én szülőföldem : két szentgotthárdi fiu barangolása Vas megyében / Dezső Lipót. - Szombathely : Martineum ny., 1932. - 147, [1] p., [44] t. : ill. ; 23 cm

Vasvármegyei nemes családok története / Palatinus József. - Szombathely : Vasvármegye Nyomdaváll., 1911- . - 29 cm
1. kötet, Nemes családok. - 1911. - VII, 184 p., 18 t.

Vas vármegye természeti emlékei / írta Pauer Arnold. - Szombathely : Martineum Könyvny., 1932. - 66 p., 4 t., 1 térk. ; 22 cm. - (Klly. a csornai premontrei kanonokrend szombathelyi Szent Norbert-gimnáziumának 1931-32. évi Értesítőjéből)

Szombathely évei / írta Horváth József Elek. - Szombathelyen : Perger Ferencnél, 1825. - 38 p. ; 26 cm

Vasvármegye részletes cím- és helységnévtára : 1925 / összeáll. Szász Ernő, Novák Károly. - Szombathely : Pannonia Sajtóvállalat Rt., [1925]. - 320 p. ; 23 cm

Barabás György: Vasvármegye rövid földrajza, kapcsolatban a magyar birodalom részletesebb-, továbbá, az osztrák örökös tartományok, Európa és a többi földrész legáltalánosabb ismertetésével. Sárvár, 1900. 56 p.

Pintér József A Vas megyei Aggharcos Egyesület 50 éve. Szombathely, 1934. 40 p.

Polány István: Nyugatmagyarország néprajzi története. 1. rész. Szombathely, 1936. 64 p.

Polány István: Nyugatmagyarország néprajzi története. 2. rész. Szombathely, 1936. 163-275. p.

12. KÖNYVTÁRHASZNÁLATI TENDENCIÁK

Az elmúlt évek nehézségei (pandémia, energiaválság) rávilágítottak, hogy ki tudjuk alakítani a könyvtárműködtetés optimális kereteit. A nehézségeket rugalmasan kezelve, a könyvtári ellátást eredményesen, hatékonyan megoldva törekszünk a hivatásunk magas minőségi szolgáltatást nyújtó művelésére. 2024-ben mutatóinkban javulást értünk el, 2025-ben szintén a növekedést célozzuk meg. Továbbra is, fő célkitűzésünknek tekintjük új olvasók bevonását, a könyvtárhasználat erősödését a városban és a vármegyében.